

Aan
de gemeenteraad

Datum 21 maart 2023
Zaaknummer 2023-0038382
Betreft Programmaplan Dordrecht Schoon

Vergadering van

Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Wijken - Wijkadvies
Auteur: Canan Sanliünal
E-mail: c.sanliunal@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Canan Sanliünal
Openbaar: Ja

Deadline

14 maart a.s. i.v.m. behandeling in maart in de bestuurlijke planner.

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het vaststellen van het programmaplan Schoon is een collegebevoegdheid. Het programmaplan Schoon ligt ter informatie voor aan de raad.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In het Politiek akkoord 2022-2026 hebben we als actiepoint opgenomen dat we waar nodig onze plannen intensiveren om afval op straat tegen te gaan. Het college heeft de opdracht gegeven om een integraal plan van aanpak op te stellen voor afvaldumpingen en zwerfafval. In de planvorming is een aantal moties meegenomen:

- Motie M5 Aanpak afvaldumpingen
<https://raad.dordrecht.nl/Documenten/M5-Motie-aanpak-afvaldumpingen-1.pdf>
- Motie M28 Proef met grofvuil verzamelpunt in de wijk
<https://raad.dordrecht.nl/Documenten/M28-Motie-Proef-met-grofvuil-verzamelpunt-in-de-wijk-1.pdf>
- M8 Motie Zwerfafval, Dordtenaren hebben er schoon genoeg van
<https://raad.dordrecht.nl/Documenten/M8-Motie-Zwerfafval-Dordtenaren-hebben-er-schoon-genog-van-aangenomen.pdf>

Wat is de te delen informatie?

In de bijlage treft u twee documenten aan: het programmaplan schoon en het leesdossier schoon. In het leesdossier schoon blikken we terug op (lopende en afgeronde) initiatieven voor een schone omgeving. Zo staan we bijvoorbeeld stil bij de uitvoering van de pilot van het 'Fix-team' dat afvaldumpingen binnen drie uur verwijderde in de wijken Reeland en Sterrenburg. Maar we willen vooral vooruitkijken. Daarom presenteren we een integraal programmaplan voor een schone stad. In dit programmaplan vindt u onze visie en strategische doelstellingen met daaraan gekoppelde inspanningen.

Onze strategische doelstellingen zijn als volgt:

1. De buitenruimte is schoon en voldoet aan de afgesproken normen.
2. We dragen meer bij aan een circulaire economie.
3. Bewoners, ondernemers en professionals dragen meer verantwoordelijkheid voor een schone stad.

De doelstellingen dragen in onderlinge samenhang bij aan het schoon houden en maken van onze stad. Deze strategische doelen zijn in het programmaplan geoperationaliseerd met meetbare indicatoren. Om deze doelstellingen te behalen, maken we gebruik van vijf pijlers:

1. Basis op orde

We gaan ervoor zorgen dat onze faciliteiten op orde zijn. Dat betekent schone en goed werkende afvalbakken en containers die aan de afgesproken kwaliteitsniveaus voldoen. Het schoonhouden van de voorzieningen draagt bij aan goed gebruik. Ook het aanvragen van een afvalpas moet makkelijker en laagdrempeliger. Informatie over het juist aanbieden van afval of het maken van een afspraak voor grofvuilinzameling moet eenvoudiger en in begrijpelijke taal beschikbaar zijn. We maken duidelijke afspraken met HVC en andere partners en zorgen ervoor dat afspraken met hen gewaarborgd worden.

2. Preventief: informeren en educatie

Informeren

De gemeente heeft een nieuwe afvalwijzer ontwikkeld om inwoners te informeren over het juist aanbieden van afval. Deze afvalwijzer geeft informatie over faciliteiten, afvalscheiding en de ophaaldagen. Ook voor ondernemers is er informatiemateriaal gemaakt om hen te informeren over, bijvoorbeeld, de opruimplicht binnen een straal van 25 meter.

Educatie

Milieu- en educatiecentrum Weizigt zet zich in om inwoners van alle leeftijden en doelgroepen te ondersteunen bij het schoonhouden van hun leefomgeving. Weizigt heeft ook de opdracht om het gemeentelijk grondstoffenbeleid te ondersteunen met educatie over afvalscheiding, het voorkomen van zwerfafval en het stimuleren van participatie in het opruimen van zwerfafval zoals de Dordtse Doorpakkers.

3. Integraal, wijkgestuurd & participatie

Integraal en wijkgestuurd

Een integrale samenwerking bij de uitvoering, van bijvoorbeeld plaagdierbestrijding of om buurten schoon en veilig te houden, is belangrijk. Buurten met een lage sociale cohesie hebben vaak te maken met multi-problematiek. Daarom is een gedifferentieerde aanpak belangrijk. Zo kunnen we in de aanpak van focuslocaties, afhankelijk van de behoefte van de buurt, afwijken van reguliere inzet. Dit doen we samen met partners in de wijk zoals woningbouwcorporaties, HVC en aannemers, bewonersorganisaties en ondernemersverenigingen, wijkagenten, BOA's, wijkmanagers en maatschappelijke organisaties.

We hebben al gesprekken gevoerd met bewonersorganisaties, zoals de Buitenwacht, maar zullen de gesprekken en zo mogelijk de samenwerking met bewoners de komende periode intensiveren voor schone en leefbare buurten.

Participatie

Waar vroeger de gemeente verantwoordelijk was voor een schone buitenruimte, wordt deze verantwoordelijkheid nu gedeeld met inwoners en ondernemers. Door eigenaarschap van de straat, buurt en wijk te vergroten, voelen inwoners en ondernemers zich meer betrokken bij hun leefomgeving. Daarom zullen we onderzoeken of een Burgerberaad bij kan dragen aan het vergroten van eigenaarschap. Met het project wijkambassadeurs denken we hier al een concrete bijdrage aan te kunnen leveren. In dit project werven we betrokken inwoners die graag meedenken over oplossingen op het gebied van een schone stad. Daarnaast fungeren de wijkambassadeurs als klankbord en vragen wij hen om periodiek de buitenruimte te schouwen op aspecten als leefbaarheid, schoon, groenvoorziening en veiligheid. Onze partner HVC zal hierin een belangrijke bijdrage leveren. Actieve inwoners en ondernemers met hart voor hun buurt moeten we structureel ondersteunen, stimuleren en faciliteren om hun betrokkenheid te behouden voor een lange termijn.

4. Datagestuurd werken

Het beleven van een schone stad valt en staat ook met momentopnames en emotie. De subjectieve kwaliteit van schoon draagt bij aan leefbaarheid. Om te kunnen sturen op de schoonbeleving, willen we het schoonniveau objectief kunnen meten. Het monitoren is van belang om te zien of we daadwerkelijk vooruitgang boeken. In andere gemeenten zien we successen via datagestuurd werken. Wij willen hier ook actiever mee aan de slag door gebruik te maken van slimme camera's en sensoren.

5. Repressief: handhaving

Handhaving is belangrijk sluitstuk in de aanpak van bijplaatsingen en maakt deel uit van de integrale aanpak op schoon. Met een focusaanpak zet handhaving zich gericht in op een aantal locaties per wijk waar we veel bijplaatsingen zien. Wanneer handhaving bewijslast vindt of iemand op heterdaad betrapt, gaat zij direct over tot bekeuren.

De inzet van deze vijf pijlers en de zwaarte van de inspanningen varieert per strategische doelstelling en is afhankelijk van de locatie, context, doelgroep, urgentie en opgedane ervaring. Met andere woorden: de doelstellingen zijn statisch, maar onze inspanningen kunnen variëren naar gelang de omstandigheden veranderen, de ervaringen die we opdoen en de input die we halen uit de overleggen met betrokken inwoners.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Jaarlijks informeren we u middels een voortgangsrapportage. In het programmaplan is een hoofdstuk opgenomen met de fasering en monitoring van inspanningen. De inspanningen hebben een dynamisch karakter en op basis van bevindingen kunnen we maatregelen opschalen of doorontwikkelen.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De verwachte kosten voor dit jaar en de komende jaren zijn als volgt:

	2023	2024	2025	2026	2027
Kosten x € 1.000,-	362	311	311	311	311
Dekking SUP-vergoeding	225	225	225	225	225
Dekking via vrije ruimte bij product Afvalinzameling/ -verwerking	45	45	45	45	45
Dekking via vrije ruimte bij product Wegen	41	41	41	41	41
Dekking totaal	311	311	311	311	311
Verschil	-51	0	0	0	0

*Tekort ad € 51.000,-

We zijn voornemens om de niet-bestede middelen uit 2022 n.a.v. 'M8 Motie Zwerfafval, Dordtenaren hebben er schoon genoeg van' in 2023 in te zetten (via resultaatbestemming bij de jaarstukken 2022). Hierdoor kunnen we dan het tekort in 2023 dekken. De inspanningen en daarmee de kosten van maatregelen zullen, afhankelijk van de ervaringen en de input van inwoners, variëren per jaar binnen de beschikbare middelen.

Single Use Plastic (SUP)-vergoeding

Een groot gedeelte van de maatregelen financieren we uit de vergoeding die de gemeente van de Stichting Afvalfonds Verpakkingen ontvangt voor verpakkingen die in de openbare ruimte terecht komen en containers (opvolging van de zwerfafvalvergoeding). Aan de besteding hiervan zijn geen restricties meer verbonden). De hoogte van de SUP-vergoeding van het Afvalfonds is in het najaar van 2023 bekend; het bedrag is geraamd.

Het college van Burgemeester en Wethouders